

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 552

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărți, 20 iunie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.094. — Ordin al ministrului culturii pentru aprobarea Instrucțiunilor privind modul de constatare și aplicare a contravențiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură	2–5
4.436. — Ordin al ministrului educației pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.392/2017 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență	5
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 38 din 15 mai 2023 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	6–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL CULTURII

ORDIN

pentru aprobarea Instrucțiunilor privind modul de constatare și aplicare a contravențiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură

Având în vedere prevederile art. 55 și 56 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) și (4) din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul culturii emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Instrucțiunile privind modul de constatare și aplicare a contravențiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul culturii,
Lucian Romașcanu

București, 12 iunie 2023.
Nr. 3.094.

ANEXĂ

INSTRUCȚIUNI

privind modul de constatare și aplicare a contravențiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură

CAPITOLUL I

Prevederi generale

Art. 1. — (1) Prezentele instrucțiuni stabilesc modul în care se realizează constatarea și aplicarea contravențiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008*.

(2) Constatarea și aplicarea contravențiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 se exercită de către persoane din cadrul Ministerului Culturii desemnate în acest scop prin ordin al ministrului culturii, denumite în continuare *agenți constatatori*.

Art. 2. — (1) Contravențiile care fac obiectul prezentelor instrucțiuni sunt reglementate de art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008, respectiv:

a) nerespectarea de către autoritate a condițiilor impuse de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind organizarea concursului de proiecte de management;

b) nerespectarea de către autoritate a obligației referitoare la demararea procedurilor privind organizarea concursurilor de

proiecte de management, respectiv întocmirea și aprobarea caietului de obiective, pe baza modelului-cadru, cu 120 de zile calendaristice înainte de data încetării contractului de management sau, după caz, în termen de 120 de zile calendaristice de la data constatării cauzei de încetare a contractului de management înainte de termen (încheiat pe durată determinată între ordonatorul principal de credite și persoana fizică care a câștigat un concurs de proiecte de management pentru o instituție publică de cultură);

c) nerespectarea de către instituția publică de cultură, pentru care se organizează concursul de proiecte de management, a obligației referitoare la furnizarea informațiilor suplimentare necesare elaborării proiectelor de management, solicitate, în baza unei cereri motivate, de către candidații la concursul de proiecte de management, în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

(2) Termenul „autoritate” are următoarea semnificație: organ al administrației publice centrale sau al administrației publice locale, autoritatea deliberativă, reprezentată prin ministru, conducător sau autoritate executivă, în calitate de ordonator principal de credite pentru instituția publică de cultură, după caz.

Art. 3. — (1) Sancțiunile contravenționale aplicabile sunt următoarele:

a) avertismentul — atenționarea verbală sau scrisă a contravenientului asupra pericolului social al faptei săvârșite, însoțită de recomandarea de a respecta dispozițiile legale. Avertismentul se aplică în cazul în care fapta este de gravitate redusă;

b) amenda contravențională — contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) se sancționează cu amendă de la 50.000 la 100.000 de lei. Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. c) se sancționează cu amendă de la 5.000 la 10.000 de lei.

(2) Stabilirea întinderii amenzii se realizează de către agenții constatori în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte.

(3) Sumele provenite din amenzile aplicate se fac venit integral la bugetul de stat.

(4) Aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale se prescrie în termen de 6 luni de la data faptei. Termenul de prescripție curge:

a) din ziua încălcării termenului de 120 de zile calendaristice înainte de data încetării contractului de management sau, după caz, de 120 de zile calendaristice de la data constatării cauzei de încetare a contractului de management înainte de termen, prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) și b);

b) din ziua depășirii termenului de răspuns de maximum 3 zile, prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c).

(5) În cazul contravențiilor continue, termenul de 6 luni de la data săvârșirii faptei curge de la data încetării săvârșirii faptei. Contravenția este continuă în situația în care încălcarea obligației legale durează în timp.

(6) Sancțiunea stabilită trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite.

(7) Tipul sancțiunii aplicat este atributul exclusiv al agenților constatori în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte.

(8) Pentru una și aceeași contravenție se poate aplica numai o sancțiune contravențională.

(9) Executarea sancțiunilor contravenționale se prescrie dacă procesul-verbal de constatare a contravenției nu a fost comunicat contravenientului în termen de cel mult două luni de la data aplicării sancțiunii.

CAPITOLUL II Modul de sesizare

Art. 4. — (1) Sesizarea Ministerului Culturii cu privire la nerespectarea prevederilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 se realizează din oficiu, din dispoziția ministrului, sau la sesizarea persoanelor fizice sau juridice de drept public sau privat.

(2) Sesizările persoanelor fizice sau juridice de drept public sau privat se depun la compartimentul de specialitate din cadrul Ministerului Culturii, respectiv la Compartimentul managementul instituțiilor de cultură.

(3) Sesizările trebuie să conțină următoarele elemente:

a) numele și prenumele persoanei care face sesizarea;

b) datele de contact ale acesteia (telefon, e-mail, adresă etc.);

c) descrierea faptei care face obiectul sesizării;

d) denumirea instituției publice de cultură și a autorității în subordinea căreia se află aceasta, în cazurile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) și b);

e) denumirea instituției publice de cultură, în cazul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c).

(4) În termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării, compartimentul de specialitate elaborează către conducerea ministerului un punct de vedere asupra sesizării prin care poate propune următoarele:

a) solicitarea de informații suplimentare petentului;

b) clasarea solicitării cu informarea petentului;

c) efectuarea unui control, cu menționarea agenților constatori propuși să facă parte din echipa de control.

(5) În urma analizării punctului de vedere în cauză, conducerea ministerului dispune în consecință.

CAPITOLUL III

Solicitarea de informații suplimentare

Art. 5. — (1) Compartimentul de specialitate va solicita informații suplimentare petentului în cazul în care solicitarea în cauză este incompletă, cu precizarea termenului-limită de depunere a acestora.

(2) După transmiterea informațiilor conform celor solicitate, compartimentul de specialitate va emite un punct de vedere către conducerea ministerului, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării informațiilor suplimentare transmise de petent.

CAPITOLUL IV

Clasarea solicitării

Art. 6. — (1) Compartimentul de specialitate va clasa sesizarea în următoarele cazuri:

a) sesizarea este anonimă sau nu sunt trecute datele de identificare ale petentului;

b) petentul nu a transmis informațiile suplimentare solicitate în termenul menționat;

c) sesizarea are același obiect cu altă sesizare, respectiv se referă la aceeași faptă, aceeași instituție publică de cultură sau autoritate;

d) obiectul sesizării nu intră sub incidența prevederilor art. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008.

(2) Compartimentul de specialitate va informa petentul asupra motivelor care au dus la clasarea sesizării.

CAPITOLUL V

Emiterea ordinului de control

Art. 7. — (1) În termen de 3 zile lucrătoare de la aprobarea de către ministrul culturii a punctului de vedere cu propunerea de control este elaborat ordinul de control.

(2) Ordinul de control se întocmește în 4 exemplare.

(3) Ordinul de control va cuprinde în mod obligatoriu:

a) obiectul controlului;

b) agenții constatori care fac parte din echipa de control (cel puțin 2 agenți constatori);

c) instituția publică de cultură la care se desfășoară controlul;

d) perioada în care se desfășoară controlul.

(4) Ordinul de control este aprobat de către ministrul culturii și este transmis persoanelor nominalizate.

CAPITOLUL VI

Atribuțiile agenților constatori

Art. 8. — Agenții constatori au următoarele atribuții:

a) efectuează acțiuni de control prin care verifică activitatea desfășurată de instituția publică de cultură la care se desfășoară controlul, cu privire la obiectul sesizării, conform ordinului de control emis;

b) propune măsuri operative pe durata acțiunilor de control;

c) întocmește acte de control (proces-verbal, raport, notă de relații etc.), ca urmare a desfășurării acțiunii de control;

d) constată contravențiile și aplică amenzile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008, după caz.

CAPITOLUL VII

Derularea misiunii de control

Art. 9. — (1) Agenții constatori contactează instituția publică de cultură, o informează cu privire la obiectul controlului,

îi comunică o copie a ordinului de control și îi solicită documentele care trebuie puse la dispoziția echipei de control.

(2) Echipa de control se prezintă la instituția publică de cultură, menționată conform ordinului de control, prezintă legitimațiile și ordinul de control.

(3) Un exemplar original din ordinul de control este lăsat la instituția publică de cultură, cu număr de înregistrare.

(4) După finalizarea controlului, echipa de control completează procesul-verbal, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și identității naționale nr. 2.824/2017 pentru stabilirea personalului împuternicit să constate contravenții și să aplice amenzile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, precum și pentru aprobarea modelului legitimației persoanelor împuternicite și a modelului procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor, după caz, sau/și întocmește alte acte de control.

Art. 10. — (1) Contravenția se constată printr-un proces-verbal încheiat de agenții constatatori împuterniciți prin ordin al ministrului culturii în acest sens.

(2) Procesul-verbal de constatare a contravenției va cuprinde în mod obligatoriu:

- a) data și locul unde este încheiat;
- b) numele, prenumele, calitatea și instituția din care fac parte agenții constatatori;
- c) denumirea, sediul, numărul de înmatriculare în registrul comerțului și codul fiscal al instituției, după caz, precum și datele de identificare ale reprezentantului legal al instituției;
- d) descrierea faptei contravenționale cu indicarea datei și a locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea tuturor împrejurărilor ce pot servi la aprecierea gravității faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite;
- e) indicarea actului normativ prin care se stabilește și se sancționează contravenția;
- f) posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008;
- g) termenul de exercitare a căii de atac la organele competente potrivit legii, precum și instanța la care se depune plângerea.

(3) În momentul încheierii procesului-verbal, agenții constatatori sunt obligați să aducă la cunoștință contravenientului dreptul de a face obiecțiuni cu privire la conținutul actului de constatare. Obiecțiunile sunt consemnate distinct în procesul-verbal la rubrica „Alte mențiuni”, sub sancțiunea nulității procesului-verbal.

(4) Lipsa uneia dintre mențiuni privind numele, prenumele și calitatea agenților constatatori, lipsa denumirii persoanei juridice și a sediului acesteia, a faptei săvârșite și a datei comiterii acesteia sau a semnăturii agenților constatatori atrage nulitatea procesului-verbal.

(5) Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agenții constatatori și de către contravenient.

(6) În cazul în care contravenientul prin reprezentantul legal nu se află de față, refuză sau nu poate să semneze, agenții constatatori vor face mențiune despre aceste împrejurări care trebuie să fie confirmate de cel puțin un martor. În acest caz, procesul-verbal va cuprinde și datele personale din actul de identitate al martorului și semnătura acestuia.

(7) Nu poate avea calitatea de martor un alt agent constator.

(8) În lipsa unui martor, agenții constatatori vor preciza motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod.

CAPITOLUL VIII

Aplicarea sancțiunilor contravenționale

Art. 11. — (1) Aplicarea sancțiunilor contravenționale se realizează de către agenții constatatori, prin procesul-verbal de constatare.

(2) Sancțiunea se aplică în limitele prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008, având în vedere dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, și trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite, ținându-se seama de împrejurările în care a fost săvârșită fapta, de modul și mijloacele de săvârșire a acesteia, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale contravenientului și de celelalte date înscrise în procesul-verbal.

(3) Procesul-verbal se va înmâna sau, după caz, se va comunica, în copie, contravenientului.

(4) Procesul-verbal de constatare a contravenției este titlu de creanță și înștiințare de plată.

(5) În situația în care contravenientul prin reprezentantul legal este prezent la încheierea procesului-verbal, copia de pe acesta se înmânează contravenientului, făcându-se mențiune în acest sens în procesul-verbal. Contravenientul va semna de primire.

(6) În cazul în care contravenientul prin reprezentantul legal nu este prezent sau, deși este prezent, refuză să semneze procesul-verbal, comunicarea acestuia se face de către agentul constator în termen de cel mult două luni de la data încheierii.

(7) Comunicarea procesului-verbal se face prin poștă, cu confirmare de primire sau prin afișare la sediul contravenientului. Operațiunea de afișare se consemnează într-un proces-verbal semnat de cel puțin un martor.

(8) Termenele statornicite pe ore încep să curgă de la miezul nopții zilei următoare, iar termenul care se sfârșește într-o zi de sărbătoare legală sau când serviciul este suspendat se va prelungi până la sfârșitul primei zile de lucru următoare.

(9) Amenzile se achită prin mijloace de plată online, în conturile dedicate, la instituțiile de credit autorizate cu care există încheiate convenții sau la unitățile Trezoreriei Statului.

(10) O copie de pe chitanță se predă de către contravenient agentului constator sau se trimite prin poștă sau electronic, prin e-mail, compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Culturii.

(11) Plata amenzilor contravenționale achitate prin intermediul sistemelor electronice de plată prevăzute de lege se dovedește prin prezentarea extrasului de cont al plătitorului sau a dovezii de plată emise de către sistemele de plăți, aceasta specificând data și ora efectuării plății; în aceste situații se elimină obligativitatea pentru plătitor de a preda o copie de pe extrasul de cont sau de pe dovada de plată emisă de sistemul de plăți către agentul constator sau organul din care acesta face parte.

CAPITOLUL IX

Căile de atac

Art. 12. — (1) Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării acestuia.

(2) Plângerea, însoțită de copia procesului-verbal de constatare a contravenției, se depune la judecătoria în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția ori la judecătoria în a cărei rază teritorială își are sediul contravenientul.

(3) Plângerea suspendă executarea.

(4) Hotărârea prin care s-a soluționat plângerea poate fi atacată numai cu apel, dacă prin lege nu se prevede altfel. Apelul se soluționează de secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului.

CAPITOLUL X

Executarea sancțiunilor contravenționale

Art. 13. — (1) Procesul-verbal neatacat în termenul legal, precum și hotărârea judecătorească definitivă prin care s-a soluționat plângerea constituie titlu executoriu, fără vreo altă formalitate.

(2) Avertismentul se adresează oral atunci când contravenientul prin reprezentantul legal este prezent la constatarea contravenției și sancțiunea este aplicată de agentul constator, fiind menționat și în procesul-verbal de constatare a contravenției.

(3) În celelalte cazuri, avertismentul se socotește executat prin comunicarea procesului-verbal de constatare a contravenției, cu rezoluția corespunzătoare.

(4) Punerea în executare a sancțiunii amenzii contravenționale se face astfel:

a) de către Ministerul Culturii, ori de câte ori nu se exercită calea de atac împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției în termenul prevăzut de lege;

b) de către instanța judecătorească, în celelalte cazuri.

(5) În vederea executării amenzii, Ministerul Culturii va comunica din oficiu procesul-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii, neatacat cu plângere în

termenul legal, în termen de 30 de zile de la data expirării acestui termen, ori, după caz, dispozitivul hotărârii judecătorești definitive prin care s-a soluționat plângerea, în termen de 30 de zile de la data la care hotărârea a devenit definitivă organelor de specialitate ale unităților subordonate Ministerului Finanțelor — Agenția Națională de Administrare Fiscală, în a căror rază teritorială își are domiciliul fiscal contravenientul persoană juridică.

(6) Executarea se face în condițiile prevăzute de dispozițiile legale privind executarea silită a creanțelor fiscale.

CAPITOLUL XI

Prevederi finale

Art. 14. — (1) În desfășurarea activităților controlului, agenții constatori vor respecta și aplica prevederile legislației în vigoare.

(2) Autoritățile administrației publice și instituțiile publice de cultură prin reprezentanții acestora, au obligația de a permite accesul în sediul autorității sau al instituției publice de cultură a agenților constatori, precum și de a pune la dispoziția acestora documentele solicitate și de a oferi informații și date reale și corecte în vederea îndeplinirii misiunii de control.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.392/2017 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență**

Având în vedere prevederile art. 12, 204, 205, 223 și 238 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare Adresa Alianței Universitare G6-UMF, înregistrată la Ministerul Educației cu nr. 167/E/DGIU din 19.04.2023, prin care se solicită modificarea prevederilor art. 6 alin. (2) lit. b) din anexa la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.392/2017 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.392/2017 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 2 martie 2017, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— **La articolul 6 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„b) studenții bolnavi de tuberculoză, care se află în evidența unităților medicale — pe perioada tratamentului tuberculostatic, diabet insulinonecesitant, boli maligne, sindroame de

malabsorbție severe, boală cronică de rinichi în program de dializă, astm bronșic persistent moderat sau sever, epilepsie *grand mal*, cardiopatii congenitale, hepatită cronică cu fibroză avansată (stadiu F3 sau F4), glaucom, miopie gravă, boli imunologice autoimune forme severe, boli rare, tulburări din spectrul autist, boli hematologice severe care necesită tratament continuu sau spitalizări frecvente, surditate bilaterală, fibroză chistică, cei infectați cu virusul HIV sau bolnavi de SIDA, cei cu handicap locomotor și încadrați într-un grad de invaliditate;”.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 8 iunie 2023.

Nr. 4.436.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 38

din 15 mai 2023

Dosar nr. 519/1/2023

Completul compus din:
Andrei Claudiu Rus

— președintele Secției penale
a Înaltei Curți de Casație
și Justiție — președintele
completului

Rodica Aida Popa

— judecător la Secția penală

Valerica Voica

— judecător la Secția penală

Francisca Maria Vasile

— judecător la Secția penală

Adriana Ispas

— judecător la Secția penală

Elena Barbu

— judecător la Secția penală

Alin Sorin Niculescu

— judecător la Secția penală

Ilie Iulian Dragomir

— judecător la Secția penală

Gheorghe Valentin Chitidean

— judecător la Secția penală

1. Pe rol se află soluționarea cauzei având ca obiect sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța, Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

Aplicarea dispozițiilor art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală (cu referire la abilitarea procurorului de a încuviința continuarea efectuării percheziției în locurile învecinate celui cu privire la care judecătorul de drepturi și libertăți a autorizat efectuarea percheziției) este sau nu este condiționată de către descrierea acestor locuri învecinate în conținutul încheierii prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, respectiv în cuprinsul mandatului de percheziție, raportat la prevederile art. 158 alin. (7) lit. f) din Codul de procedură penală?

Pot sau nu pot fi supuse verificării de legalitate, în procedura de cameră preliminară având de soluționat legalitatea administrării probelor, eventualele neregularități ale încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției?

2. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 34 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Adina Andreea Ciuhan Teodoru, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

4. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Nicoleta Ecaterina Eucarie, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

5. Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Nicoleta Ecaterina Eucarie, având cuvântul referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, în temeiul art. 475—477 din Codul de procedură penală, a solicitat respingerea ca inadmisibilă a sesizării formulate de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, arătând că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, întrucât nu este

îndeplinită condiția privind legătura problemei de drept ce se solicită a fi dezlegată cu soluționarea pe fond a cauzei. Astfel, din încheierea de sesizare se observă că problemele de drept sunt invocate în cadrul procedurii de cameră preliminară, aflată în faza contestației, și nu privesc o judecată propriu-zisă a acțiunii penale. Chestiunile invocate de instanța de trimitere vizează probleme de drept procesual referitoare la legalitatea administrării probatoriului și nu se repercutează semnificativ asupra modului de rezolvare a acțiunii penale, ci doar asupra eventualei excluderi a unor probe administrate în cauza penală.

6. Totodată, doamna procuror a susținut că în cauză nu este îndeplinită nici condiția de admisibilitate referitoare la existența unei chestiuni de drept veritabile care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, problema de drept ne reprezentând gradul de dificultate necesar care să impună intervenția instanței supreme prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

7. Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Andrei Claudiu Rus, constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare privind sesizarea formulată.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR
CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ,
deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată,
constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Prin Încheierea din Camera de consiliu din 7 decembrie 2022, Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, în baza art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. Aplicarea dispozițiilor art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală (cu referire la abilitarea procurorului de a încuviința continuarea efectuării percheziției în locurile învecinate celui cu privire la care judecătorul de drepturi și libertăți a autorizat efectuarea percheziției) este sau nu este condiționată de către descrierea acestor locuri învecinate în conținutul încheierii prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, respectiv în cuprinsul mandatului de percheziție, raportat la prevederile art. 158 alin. (7) lit. f) din Codul de procedură penală?

2. Pot sau nu pot fi supuse verificării de legalitate, în procedura de cameră preliminară având de soluționat legalitatea administrării probelor, eventualele neregularități ale încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției?

II. Expunerea succintă a cauzei:

9. Sesizarea a fost efectuată în cadrul judecării contestației formulate împotriva Încheierii nr. 189 din 5 aprilie 2022 pronunțate în camera preliminară, desfășurată în condițiile art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală,

încheiere prin care judecătorul de cameră preliminară a respins cererile și excepțiile invocate de către inculpați, a constatat legalitatea sesizării instanței și a dispus începerea judecării, apreciind că actul de sesizare a instanței conține situația de fapt descrisă în detaliu, analiza acesteia și încadrarea juridică a faptei reținute în sarcina inculpaților, putând fi stabilite obiectul și limitele judecării.

10. În esență, s-a reținut că la data de 20 septembrie 2021 judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Constanța a încuviințat efectuarea percheziției domiciliare în camera 544 a Hotelului T., fiind emis Mandatul de percheziție domiciliară nr. 558. Cu ocazia efectuării percheziției domiciliare în camera nr. 544, organele de poliție judiciară au constatat că, în evidențele hotelului, numitul Z.G. figura cu două camere închiriate (nr. 544 și 539), iar camerele au fost rezervate de către persoana cazată la camera nr. 535, aspect ce a născut suspiciunea că drogurile, instrumentele de cântărire și măsurare au fost transferate în camerele nr. 539 și 535. Ca atare, întrucât s-a considerat că aceste din urmă camere (nr. 539 și nr. 535) reprezintă locuri învecinate, judecătorul de cameră preliminară din cadrul primei instanțe de judecată a reținut îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală.

11. Împotriva acestei încheieri au declarat contestație, în termenul prevăzut de lege, inculpații S.I.I. și G.-R.M., reiterând criticile formulate la adresa actului de sesizare a instanței și solicitând desființarea, în totalitate, a încheierii contestate și admiterea cererilor și excepțiilor formulate în fața judecătorului de cameră preliminară al primei instanțe, anularea actelor de urmărire penală contestate și excluderea acestora, constatarea neregularității actului de sesizare și restituirea cauzei la procuror, reiterând și dezvoltând argumentele expuse la prima instanță de judecată.

III. Dispoziții relevante

Codul de procedură penală

Art. 157 — Cazurile și condițiile în care se poate dispune percheziția domiciliară

„(1) Percheziția domiciliară ori a bunurilor aflate în domiciliu poate fi dispusă dacă există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană ori la deținerea unor obiecte sau înscrisuri ce au legătură cu o infracțiune și se presupune că percheziția poate conduce la descoperirea și strângerea probelor cu privire la această infracțiune, la conservarea urmelor săvârșirii infracțiunii sau la prinderea suspectului ori inculpatului.

(2) Prin *domiciliu* se înțelege o locuință sau orice spațiu delimitat în orice mod ce aparține ori este folosit de o persoană fizică sau juridică.”

Art. 158 — Procedura de emitere a mandatului de percheziție domiciliară

„(1) Percheziția domiciliară poate fi dispusă în cursul urmăririi penale, la cererea procurorului, de judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală. În cursul judecării, percheziția se dispune, din oficiu sau la cererea procurorului, de către instanța investită cu judecarea cauzei.

(2) Cererea formulată de procuror trebuie să cuprindă:

a) descrierea locului unde urmează a se efectua percheziția, iar dacă sunt suspiciuni rezonabile privind existența sau posibilitatea transferării probelor, datelor sau persoanelor căutate în locuri învecinate, descrierea acestor locuri;

b) indicarea probelor ori a datelor din care rezultă suspiciunea rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni sau cu privire

la deținerea obiectelor ori înscrisurilor ce au legătură cu o infracțiune;

c) indicarea infracțiunii, a probelor sau a datelor din care rezultă că în locul în care se solicită efectuarea percheziției se află suspectul ori inculpatul sau pot fi descoperite probe cu privire la săvârșirea infracțiunii ori urme ale săvârșirii infracțiunii;

d) numele, prenumele și, dacă este necesar, descrierea suspectului sau inculpatului despre care se bănuiește că se află în locul unde se efectuează percheziția, precum și indicarea urmelor săvârșirii infracțiunii ori a altor obiecte despre care se presupune că există în locul ce urmează a fi percheziționat.

(3) În cazul în care, în timpul efectuării percheziției, se constată că au fost transferate probe, date sau că persoanele căutate s-au ascuns în locuri învecinate, mandatul de percheziție este valabil, în condițiile legii, și pentru aceste locuri. Continuarea efectuării percheziției în această situație se încuviințează de către procuror.

(4) Procurorul înaintează cererea împreună cu dosarul cauzei judecătorului de drepturi și libertăți.

(5) Cererea prin care se solicită încuviințarea efectuării percheziției domiciliare se soluționează, în termen de 24 de ore, în camera de consiliu, fără citirea părților. Participarea procurorului este obligatorie.

(6) Judecătorul dispune, prin încheiere, admiterea cererii, atunci când este întemeiată, și încuviințarea efectuării percheziției și emite de îndată mandatul de percheziție. Întocmirea minutei este obligatorie.

(7) Încheierea instanței și mandatul de percheziție trebuie să cuprindă:

a) denumirea instanței;

b) data, ora și locul emiterii;

c) numele, prenumele și calitatea persoanei care a emis mandatul de percheziție;

d) perioada pentru care s-a emis mandatul, care nu poate depăși 15 zile;

e) scopul pentru care a fost emis;

f) descrierea locului unde urmează a se efectua percheziția sau, dacă este cazul, și a locurilor învecinate acestuia;

g) numele sau denumirea persoanei la domiciliul, reședința ori sediul căreia se efectuează percheziția, dacă este cunoscută;

h) numele făptuitorului, suspectului sau inculpatului, dacă este cunoscut;

i) descrierea făptuitorului, suspectului sau inculpatului despre care se bănuiește că se află în locul unde se efectuează percheziția, indicarea urmelor săvârșirii infracțiunii sau a altor obiecte despre care se presupune că există în locul ce urmează a fi percheziționat;

j) mențiunea că mandatul de percheziție poate fi folosit o singură dată;

k) semnătura judecătorului și ștampila instanței.

(8) În cazul în care judecătorul de drepturi și libertăți apreciază că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 157, dispune, prin încheiere, respingerea cererii de efectuare a percheziției domiciliare.

(9) Încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță asupra cererii de încuviințare a efectuării percheziției domiciliare nu este supusă căilor de atac.

(10) O nouă cerere de efectuare a unei percheziții domiciliare în același loc poate fi formulată dacă au apărut ori s-au descoperit fapte sau împrejurări noi, necunoscute la momentul soluționării cererii anterioare de către judecător.

(11) În cursul judecării, din oficiu sau la cererea procurorului, instanța de judecată poate dispune efectuarea unei percheziții în vederea punerii în executare a mandatului de arestare preventivă a inculpatului, precum și în cazul în care există suspiciuni rezonabile că în locul unde se solicită efectuarea

percheziției există mijloace materiale de probă ce au legătură cu infracțiunea ce face obiectul cauzei. Dispozițiile alin. (2)—(8) și ale art. 157 se aplică în mod corespunzător.”

Art. 342 — Obiectul procedurii în camera preliminară

„Obiectul procedurii camerei preliminare îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.”

IV. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

12. Instanța de trimitere a constatat că normele juridice invocate suscită interpretări multiple, datorate, în parte, și unor deficiențe de redactare a normelor juridice incidente.

13. Astfel, încuviințarea efectuării unei percheziții domiciliare, pe timpul urmăririi penale, se realizează de către judecătorul de drepturi și libertăți, în exercitarea funcției judiciare proprii, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești nesupuse vreunei căi de atac, într-o procedură lipsită de publicitate și de contradictorialitate. Prin hotărârea pronunțată, judecătorul de drepturi și libertăți încuviințează administrarea probei cu percheziția domiciliară, verificarea de legalitate a cererii de încuviințare fiind implicită, ca și prezumția de legalitate a încheierii pronunțate. În cadrul punerii în executare a acestei dispoziții se emite mandatul de percheziție. Atât încheierea, cât și mandatul trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, elementele prevăzute de art. 158 alin. (7) din Codul de procedură penală, inclusiv [lit. f), teza finală] descrierea locurilor învecinate locului unde urmează a se efectua percheziția. Proba administrată este supusă, ulterior, verificării de legalitate a judecătorului de cameră preliminară, potrivit art. 342 din Codul de procedură penală, verificare ce include, implicit, și dispoziția de administrare a probei.

14. Verificarea efectuată în exercitarea funcției judiciare specifice de către judecătorul de cameră preliminară asupra legalității administrării probei cu percheziția domiciliară, dispusă printr-o hotărâre judecătorească emisă în exercitarea funcției judiciare specifice de către judecătorul de drepturi și libertăți, este admisibilă, fără a aduce atingere prevederilor art. 129 din Constituția României, deoarece nu tinde spre reformarea sau retractarea acesteia, neputând fi calificată ca o cale de atac. Verificarea este impusă de respectarea principiului legalității prevăzută de art. 2 din Codul de procedură penală, dar și de realizarea scopului prevăzută de art. 1 alin. (2) din Codul de procedură penală, tinzând doar la o eventuală lipsire de efecte a hotărârii cu privire la o parte din probatoriul administrat pe timpul urmăririi penale.

15. În această situație juridică, interpretarea contrarie celei anterior expuse, bazată pe conceptul de putere a lucrului judecat, caracteristică hotărârilor judecătorești definitive, poate avea însă credibilitatea argumentativă, putând genera atât un caracter neunitar al practicii judiciare, cât și împiedicarea judecătorului de cameră preliminară de a-și îndeplini în mod complet funcția judiciară.

16. Chestiunea de drept nu este ipotetică sau teoretică — din actele și lucrările dosarului în care s-a pronunțat încheierea de încuviințare a percheziției domiciliare rezultă (ca o constatare obiectivă) că cererea formulată de procuror nu cuprinde descrierea unor locuri învecinate, încheierea pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți nu cuprinde descrierea unor locuri învecinate și nici mențiunea încuviințării continuării percheziției în condițiile art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală, însă mandatul de percheziție emis în baza acestei încheieri cuprinde această mențiune, în mod generic, fără elemente descriptive, iar corelarea acestor elemente implică examinarea analitică a hotărârii, în contextul cererii formulate

și în raport cu actul de punere în executare — mandatul de percheziție —, astfel încât să conducă, în concret, la soluționarea excepțiilor și cererilor invocate în cauză.

17. În ceea ce privește punctul de vedere al instanței de trimitere cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală, este de reținut că, în condițiile garantării dreptului fundamental la inviolabilitatea domiciliului [art. 27 alin. (1) din Constituția României] și ale atribuirii competenței de autorizare a ingerinței în exercitarea acestui drept către judecător [art. 27 alin. (3) din Constituția României], interpretările vizând limitele și efectele autorizării nu pot avea decât caracter strict, în favoarea titularului dreptului fundamental, fără extinderi analogice și fără excepții considerate a fi prevăzute în mod implicit în cuprinsul normelor juridice incidente.

18. Instanța de trimitere apreciază că, deși o interpretare contrară este susținută și argumentată pe baza conținutului necorelat al normelor judiciare incidente, aceasta în contextul în care cerința privind „locul învecinat” nu este juridic definită, ci doar potrivit conținutului semantic nejuridic, o asemenea interpretare ar putea atribui caracter vag și neclar limitelor autorizației inițiale de percheziție, constituind o ingerință nejustificată în exercițiul unui drept fundamental.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

19. În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării. Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Timișoara, care, după caz, au făcut referire și la opiniile unora dintre instanțele arondate.

20. **Într-o primă opinie**, regăsită în informațiile transmise de Curtea de Apel Ploiești, Tribunalul Prahova, Tribunalul Buzău, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Timiș, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Bacău, Tribunalul Bacău, Tribunalul Neamț, Judecătoria Piatra-Neamț, Judecătoria Roman, Judecătoria Brașov, Tribunalul București, Judecătoria Cornetu, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Roșiori de Vede, Judecătoria Zimnicea, Judecătoria Lehliu-Gară, Curtea de Apel Constanța, Tribunalul Galați, Curtea de Apel Suceava, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Năsăud, Judecătoria Turda, Tribunalul Maramureș, Judecătoria Baia Mare, Tribunalul Sălaj **cu privire la dezlegarea primei chestiuni de drept vizând aplicarea dispozițiilor art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală** (cu referire la abilitarea procurorului de a încuviința continuarea efectuării percheziției în locurile învecinate celui cu privire la care judecătorul de drepturi și libertăți a autorizat efectuarea percheziției) este sau nu este condiționată de către descrierea acestor locuri învecinate în conținutul încheierii prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, respectiv în cuprinsul mandatului de percheziție, raportat la prevederile art. 158 alin. (7) lit. f) din Codul de procedură penală, **s-a opinat în sensul că abilitarea procurorului de a încuviința continuarea efectuării percheziției nu este condiționată de descrierea acestor locuri învecinate în conținutul încheierii** prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, respectiv în cuprinsul mandatului de percheziție.

21. **Opinia contrară**, regăsită în informațiile transmise de Judecătoria Găiești, Judecătoria Ploiești, Judecătoria Câmpina, Judecătoria Vălenii de Munte, Judecătoria Moinești, Judecătoria Onești, Judecătoria Târgu-Neamț, Tribunalul Covasna, Judecătoria Întorsura Buzăului, Judecătoria Rupea, Secția a II-a penală a Curții de Apel București, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Ialomița, Judecătoria Alexandria, Tribunalul Turnu Măgurele, Judecătoria Videle, Judecătoria Călărași, Curtea de Apel Galați, Judecătoria Brăila, Judecătoria Fălțiceni, **este în sensul că** abilitarea procurorului de a încuviința continuarea efectuării percheziției **este condiționată de descrierea acestor locuri învecinate în conținutul încheierii** prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, respectiv în cuprinsul mandatului de percheziție, doar dacă la momentul formulării cererii de către procuror existau suspiciuni rezonabile privind existența sau posibilitatea transferării probelor, datelor sau persoanelor căutate în locuri învecinate, caz în care încheierea instanței și mandatul de percheziție trebuie să cuprindă mențiunile prevăzute de art. 158 alin. (7) lit. f) din Codul de procedură penală.

22. Cu privire la cea de **a doua chestiune** supusă dezlegării vizând **posibilitatea de a fi supuse verificării de legalitate, în procedura de cameră preliminară având de soluționat legalitatea administrării probelor, eventualele neregularități ale încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției**, Judecătoria Răcari, Judecătoria Târgoviște, Tribunalul Prahova, Judecătoria Ploiești, Tribunalul Buzău, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Timiș, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Bacău, Tribunalul Neamț, Judecătoria Piatra-Neamț, Judecătoria Roman, Judecătoria Târgu-Neamț, Tribunalul Covasna, Judecătoria Întorsura Buzăului, Judecătoria Rupea, judecătorii sectoarelor 1—5 București, Tribunalul Ialomița, Judecătoria Alexandria, Tribunalul Turnu Măgurele, Judecătoria Lehliu-Gară, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Galați, Tribunalul Galați, Judecătoria Brăila, Curtea de Apel Suceava, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Năsăud, Judecătoria Turda, Judecătoria Baia Mare, Tribunalul Sălaj au opinat că încheierile menționate pot fi supuse verificării de legalitate.

23. În punctul de vedere comunicat de Tribunalul Ilfov și de Judecătoria Cornetu s-a susținut că intră în competența judecătorului de cameră preliminară analiza legalității și temeiniciei încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți a încuviințat percheziția domiciliară, precum și verificarea legalității modului de obținere a mijloacelor de probă în urma procedurii probatorii încuviințat. Întrucât percheziția intruzionează puternic în viața privată a persoanei, s-a apreciat că sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 244 din 6 aprilie 2017. În măsura în care se constată nelegalitatea încheierii judecătorului de drepturi și libertăți prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, judecătorul de cameră preliminară, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 280 alin. (2) din Codul de procedură penală, constată și nulitatea actelor subsecvente încheierii, precum mandatul de percheziție sau procesul-verbal de percheziție.

24. **În opinia contrară**, regăsită în informațiile transmise de Judecătoria Găiești, Judecătoria Moinești, Judecătoria Onești, Tribunalul București, Judecătoria Sectorului 6 București, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Roșiori de Vede, Judecătoria Zimnicea, Judecătoria Videle, Judecătoria Fălțiceni, Tribunalul Maramureș, s-a susținut că nu pot fi supuse verificării de legalitate, în procedura de cameră preliminară, eventualele

neregularități ale încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți.

25. În susținerea punctului de vedere formulat s-a arătat că a permite punerea în discuție a unor eventuale neregularități ale acestor încheieri în cadrul procedurii de cameră preliminară ar însemna să se creeze ad-hoc o veritabilă cale de atac împotriva acestui tip de încheieri, ceea ce ar însemna nesocotirea dispozițiilor legale în materie.

26. Cu exprimarea unor serioase rezerve, s-a opinat că în procedura de cameră preliminară s-ar putea pune în discuție, eventual, doar acele neregularități extrinseci încheierii și care ar viza aspecte cum ar fi necompetența instanței (și, implicit, a judecătorului de drepturi și libertăți care funcționează în cadrul acesteia), greșita compunere sau constituire a completului de drepturi și libertăți care a pronunțat încheierea, cu excluderea deci a oricăror critici care ar putea viza însăși soluția dispusă, precum și considerentele pentru care judecătorul a admis sau a respins solicitarea parchetului. În această din urmă categorie intră și o eventuală critică care ar viza nedescrierea locurilor învecinate. Ceea ce s-ar putea efectiv critica ar fi modalitatea concretă de efectuare a percheziției sau procesele-verbale întocmite cu acea ocazie de organul de urmărire penală, adică însăși activitatea concretă a acestui organ, iar nu încheierile judecătorului de drepturi și libertăți.

27. La nivelul Judecătoriei Mizil și Tribunalului Cluj s-a susținut că se impune respingerea cererii ca inadmisibilă.

28. Judecătorii Secției I penale a Curții de Apel București au opinat, într-o largă majoritate, în sensul că dispozițiile art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală nu sunt corelate în mod necesar cu cele ale art. 158 alin. (2) lit. a) teză finală, situațiile premisă fiind unele diferite.

29. Astfel, art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală are în vedere situația în care în timpul efectuării percheziției și fără nicio suspiciune anterioară se constată că s-au transferat probe, date sau că persoanele căutate s-au ascuns în locuri învecinate, aspecte care impun, în considerarea importanței factorului timp, în vederea aflării adevărului, a descoperirii infracțiunilor și a tragerii la răspundere penală a infractorilor, posibilitatea procurorului de a dispune continuarea percheziției și în respectivele locuri învecinate. Se apreciază că legalitatea dispoziției procurorului de continuare a percheziției și în locurile învecinate se verifică de judecătorul de cameră preliminară.

30. *În opinie minoritară*, s-a apreciat că procurorul nu poate dispune continuarea percheziției în locurile învecinate decât în condițiile în care, în prealabil, a descris aceste locuri, în condițiile art. 158 alin. (2) lit. a) teză finală din Codul de procedură penală, pe baza unei suspiciuni rezonabile, iar, în timpul efectuării percheziției, suspiciunea rezonabilă s-a concretizat și a devenit un element de fapt. Se arată că o interpretare contrară ridică probleme de constituționalitate a textului art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală, câtă vreme percheziția se dispune doar de judecătorul de drepturi și libertăți, nu și de procuror, precum și faptul că o atare interpretare relevă lipsa de aplicabilitate și de sens a prevederilor art. 158 alin. (2) lit. a) teză finală din Codul de procedură penală.

VI. **Opinia specialiștilor consultați**

31. În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

32. **Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept, Centrul de cercetări în Științe penale**, în punctul de vedere formulat, a susținut că sesizarea este inadmisibilă, nefiind îndeplinite condiția existenței unei chestiuni de drept *in abstracto* ce se impune a fi lămurită.

33. Astfel, ipoteza de la art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală, cu privire la interpretarea căreia se solicită dezlegarea, se referă la o situație particulară, și anume aceea în care, în timpul efectuării percheziției, se constată că au fost transferate probe, date sau că persoanele căutate s-au ascuns în locuri învecinate.

34. Această situație vizează incidența unui risc de transfer supravenit, ce intervine în timpul efectuării percheziției, determinat tocmai de efectuarea acesteia. Este cert că pentru o asemenea situație, ce nu putea obiectiv fi avută în vedere la momentul formulării cererii de autorizare a percheziției, nu se poate pretinde procurorului să formuleze o altă cerere de autorizare, întrucât s-ar pierde eficacitatea procedurii probator. În mod evident, în acest caz, nici încheierea de autorizare, nici mandatul de percheziție nu trebuie să conțină descrierea locurilor învecinate, întrucât riscul de transfer nu putea fi anticipat. Această interpretare este de asemenea una logică și rezultă literal din cuprinsul textului, fără a fi o problemă dificilă de drept.

35. În rezumat, organul de urmărire penală are două posibilități: fie să ceară și să obțină autorizarea percheziționării și a locurilor învecinate, atunci când există suspiciunea rezonabilă cu privire la un risc de transfer de probe, fie să invoce art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală pentru continuarea percheziției în locurile învecinate, ce nu au fost descrise în încheierea de autorizare și mandatul de percheziție, atunci când a avut un loc un transfer de probe efectiv. În prima ipoteză, percheziția extinsă se bazează pe o analiză de risc, în timp ce în cea de-a doua situație pe o împrejurare reală, ce a avut loc după ce percheziția a fost autorizată.

36. Pentru ipoteza în care împrejurări de fapt obiective permit să se identifice practici de obstrucționare a derulării investigației penale (prin transferul de probe dintr-un loc în altul) intervine clauza de avarie (continuarea percheziției pe baza încuviințării procurorului), derogatorie de la dreptul comun și permisă principial chiar de Legea fundamentală. Astfel, art. 27 din Constituție dispune că se poate deroga prin lege de la principiul că nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau reședința unei persoane fără încuviințarea acesteia.

37. În concret, Legea fundamentală a anticipat și a autorizat faptul că există necesitatea de a pătrunde în domiciliul și reședința unei persoane fără încuviințarea persoanei titulare. Prin urmare, există rațiuni ce limitează inviolabilitatea domiciliului, iar acestea sunt determinate de executarea unei măsuri de aplicare eficientă a legii [verificarea respectării arestului la domiciliu — art. 221 alin. (10) din Codul de procedură penală, executarea mandatului de arestare — art. 231 alin. (5) din Codul de procedură penală, executarea măsurii educative a internării într-un centru educativ — art. 514 alin. (2) din Codul de procedură penală, aplicarea mandatului de executare a pedepsei — art. 557 alin. (2) din Codul de procedură penală, executarea interdicției străinului de a se afla în România — art. 563 alin. (3) din Codul de procedură penală, executarea internării medicale — art. 570 alin. (2) din Codul de procedură penală], apărarea securității naționale (art. 15 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României), apărarea ordinii publice (art. 29 din Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române), prevenirea răspândirii unei epidemii, înlăturarea unui pericol privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane. La aceste ipoteze, prin Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice s-a adăugat și situația pentru verificarea sesizărilor privind violența domestică și în scopul obținerii de probe cu privire la aspectele ce fac obiectul sesizării (art. 29), când polițistul poate pătrunde fără consimțământul persoanei în domiciliu. În aceste situații nu este nevoie de emiterea unui mandat de percheziție, întrucât ipotezele indicate permit *per se* pătrunderea în domiciliu ca expresie a derogării permise de Constituție. Emiterea mandatului de percheziție de către un judecător, pentru rațiuni ce țin de desfășurarea procesului penal,

reprezintă o altă ipoteză de pătrundere în domiciliu fără consimțământul titularului. Pentru această situație temeiul constituțional este cel prevăzut de art. 27 alin. (3), diferit de art. 27 alin. (2).

38. În această perspectivă, se poate pune întrebarea dacă ipoteza de la art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală reprezintă un caz derogatoriu de la principiul constituțional enunțat, în sensul că ar putea fi posibilă pătrunderea într-un loc asimilat domiciliului fără consimțământul persoanei titulare, dar și fără un mandat de percheziție emis de un judecător. Chestiunea de a lămuri în ce măsură continuarea percheziției de către procuror în alte locuri decât cele pentru care s-a emis mandatul de percheziție se subsumează uneia dintre situațiile indicate în art. 27 alin. (2) din Constituție reprezintă o provocare importantă ce merită un răspuns. Se observă însă că referitor la compatibilitatea art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală cu dispozițiile constituționale, părțile din dosarul penal în care s-a formulat sesizarea au uzat de prerogativa sesizării Curții Constituționale, cerere admisă prin Încheierea din 21 octombrie 2022 (pag. 5 din încheiere).

39. Prin urmare, problema de drept ridicată de art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală nu se referă la interpretarea conținutului normei, de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, ci la conformitatea textului cu dispozițiile Legii fundamentale, de competența Curții Constituționale.

40. Lipsa caracterului de veritabilă problemă de drept rezultă și din împrejurarea că se marchează existența unei diferențe între încheiere și mandat (pag. 3, primul paragraf). Or, diferența dintre conținutul încheierii de autorizare și mandatul de percheziție nu legitimează formularea unei întrebări în cadrul mecanismului prevăzut de art. 475 din Codul de procedură penală cât timp dezlegarea chestiunii se poate face facil apelând la regulile obișnuite ale procedurii penale.

41. Astfel, încheierea de autorizare emisă de judecătorul de drepturi și libertăți are natura unui act procesual, în timp ce mandatul de percheziție are natura unui act procedural. Incongruența între un act procesual și unul procedural nu reprezintă o problemă dificilă de drept, cât timp actul ce primează în analiză este actul procesual. Diferența de conținut între actul procesual și cel procedural se tranșează întotdeauna în favoarea actului procesual, adică în favoarea încheierii de autorizare, ce nu conține descrierea locurilor învecinate, ca în speță, iar nu prin raportare la mandatul de percheziție, ce conține o asemenea descriere.

42. Cu privire la cea de-a doua întrebare din cuprinsul sesizării, respectiv dacă pot sau nu pot fi supuse verificării de specialitate, în procedura de cameră preliminară având de soluționat legalitatea administrării probelor, eventualele neregularități ale încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, s-a susținut că nici aceasta nu reprezintă o problemă dificilă de drept în raport cu faptul că nulitatea absolută a dispozițiilor legale încălcate în cursul urmăririi penale poate fi invocată în tot cursul procesului penal, iar nulitatea relativă până la închiderea procedurii camerei preliminare.

43. În prezența unei nulități, nu există nicio rațiune pentru a exclude încheierile judecătorului de drepturi și libertăți de la cenzura exercitată de judecătorul de cameră preliminară.

44. Aparenta autoritate de lucru judecat a încheierilor, dedusă din nesupunerea acestora unor căi de atac directe exercitate în faza de urmărire penală, cu potențial efect dilatoriu asupra eficacității aplicării procedurii probatoriu, nu poate fi primită în altă fază procesuală (camera preliminară) ce are ca obiect tocmai verificarea legalității administrării probelor în faza de urmărire penală.

45. Or, potrivit art. 102 alin. (3) din Codul de procedură penală, nulitatea actului prin care s-a dispus sau autorizat administrarea unei probe determină excluderea probei.

Excluderea probelor ar fi deci iluzorie și nu s-ar realiza obiectul camerei preliminară, dacă cenzura actelor prin care s-a dispus sau autorizat administrarea unei probe (*i.e.* încheierea de autorizare a percheziției) nu ar fi posibilă.

46. **Facultatea de Drept din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza din Iași”**, în punctul de vedere formulat, în principal a susținut că sesizarea este inadmisibilă, nefiind îndeplinită condiția existenței unei chestiuni de drept *in abstracto* ce se impune a fi lămurită.

47. În subsidiar, referitor la prima întrebare adresată Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a susținut că aplicarea dispozițiilor art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală (cu referire la *abilitarea procurorului de a încuviința continuarea efectuării percheziției în locurile învecinate celui cu privire la care judecătorul de drepturi și libertăți a autorizat efectuarea percheziției*) nu este condiționată de către descrierea acestor locuri învecinate în conținutul încheierii prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, respectiv în cuprinsul mandatului de percheziție, raportat la prevederile art. 158 alin. (7) lit. f) din Codul de procedură penală.

48. În agrementarea opiniei formulate s-a susținut că în mandatul de percheziție domiciliară trebuie să fie descrise locurile învecinate doar în situațiile în care la data la care procurorul formulează cererea de încuviințare a procedurii probator există suspiciuni rezonabile cu privire la existența sau posibilitatea transferării probelor, datelor sau persoanelor căutate în locuri învecinate.

49. Dispozițiile art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală vizează acele situații în care în timpul percheziției a fost constatată o anumită situație de fapt — că probele sau datele au fost transferate în locuri învecinate sau persoanele căutate s-au ascuns în aceste locuri. Poziționarea dispoziției legale în cuprinsul art. 158 din Codul de procedură penală, care reglementează procedura de emitere a mandatului de percheziție domiciliară, a fost apreciată ca fiind deficitară, întrucât art. 158 alin. (3) vizează o măsură luată în cursul efectuării percheziției domiciliare.

50. Având în vedere diversitatea situațiilor ce pot apărea în practică cu ocazia punerii în executare a mandatului de percheziție domiciliară, s-a susținut că ar fi excesiv a condiționa posibilitatea procurorului de a încuviința, în temeiul art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală, efectuarea percheziției în spațiile învecinate de descrierea în cererea adresată judecătorului de drepturi și libertăți, respectiv în încheierea judecătorului de drepturi și libertăți (și în mandatul aferent) a acestor spații.

51. Cu privire la cea de-a doua întrebare adresată Completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materie penală, s-a susținut că pot fi supuse verificării de legalitate, în procedura de cameră preliminară având de soluționat legalitatea administrării probelor, eventualele neregularități ale încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției.

52. Astfel, judecătorul de cameră preliminară va verifica în procedura de cameră preliminară inclusiv încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți a încuviințat procedeu probator al percheziției domiciliare, această verificare vizând legalitatea administrării probelor în faza de urmărire penală.

53. Percheziția domiciliară reprezentând un procedeu probator cu un grad ridicat de intruziune în viața privată a unei persoane, trebuie să se recunoască posibilitatea unui control *a posteriori* al acestei măsuri, garanție a respectării art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*), reiterată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa (*Smirnov împotriva Rusiei, Andre și alții împotriva Franței*). Având în vedere considerentele Deciziei Curții Constituționale a României nr. 244/2017 (paragraful 66), apare ca necesară o astfel

de verificare în procedura de cameră preliminară și cu privire la încheierea prin care se încuviințează percheziția domiciliară.

54. **Facultatea de Drept din cadrul Universității „Titu Maiorescu”**, în punctul de vedere formulat, a susținut că art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală (în cazul în care, în timpul efectuării percheziției, se constată că au fost transferate probe, date sau ca persoanele căutate s-au ascuns în locuri învecinate, mandatul de percheziție este valabil în condițiile legii și pentru aceste locuri) este redactat astfel încât să asigure acoperirea situațiilor imprevizibile din practică care se nasc nu la momentul solicitării încuviințării percheziției, ci tocmai în timpul desfășurării ei.

55. Obligarea procurorului să descrie locurile învecinate pentru ca judecătorul de drepturi și libertăți să le poată insera în mandatul de percheziție ar lipsi de aplicabilitate percheziția domiciliară într-un număr covârșitor de cauze. Faptic, de nenumărate ori nu se cunosc aceste locuri învecinate sau necesitatea percheziționării lor apare tocmai din cauza persoanei percheziționate care, în timpul percheziției, aruncă/ascunde bunuri sau obiecte în locuri învecinate celui percheziționat.

56. Așadar, s-a apreciat că nu este necesară descrierea riguroasă a locurilor învecinate atât timp cât se respectă o definiție clară, *stricto sensu*, a „vecinătății” și nu se extinde la adevărate arealuri.

57. În ceea ce privește a doua întrebare, dacă s-ar exclude de la analiză neregularitățile încheierii de ședință a judecătorului de drepturi și libertăți, s-ar putea proteja probe administrate ilegal, procurorii putând invoca legalitatea bazată exclusiv pe această încheiere de ședință inatacabilă. Or, acest lucru ar fi inacceptabil, obiectul procedurii camerei preliminară, potrivit art. 342 din Codul de procedură penală, constând tocmai în verificarea și lămurirea tuturor aspectelor de nelegalitate din cursul urmăririi penale.

58. **Departamentul de drept penal, Facultatea de Drept din cadrul Universității din București**, în punctul de vedere transmis, a susținut că aplicarea dispozițiilor art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală (cu referire la *abilitarea procurorului de a încuviința continuarea efectuării percheziției în locurile învecinate celui cu privire la care judecătorul de drepturi și libertăți a autorizat efectuarea percheziției*) este condiționată de descrierea acestor locuri învecinate în conținutul încheierii prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, respectiv în cuprinsul mandatului de percheziție. Organele judiciare care pun în executare mandatul de percheziție domiciliară sunt obligate să dovedească împrejurările de fapt în baza cărora au stabilit că au fost transferate probe sau că persoanele căutate s-au ascuns în locurile învecinate, fără ca acestea să fie prezumate ca rezultat exclusiv al raporturilor de vecinătate cu locul în care s-a dispus efectuarea percheziției.

59. Totodată, s-a susținut că sunt supuse verificării de legalitate, în procedura de cameră preliminară având de soluționat verificarea administrării probelor, eventualele neregularități ale încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției.

60. *Cu privire la extinderea percheziției domiciliare la locurile învecinate* — potrivit dispozițiilor art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală, percheziția domiciliară ori a bunurilor aflate în domiciliu poate fi dispusă dacă există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană ori la deținerea unor obiecte sau înscrisuri ce au legătură cu o infracțiune și se presupune că percheziția poate conduce la descoperirea și strângerea probelor cu privire la această infracțiune, la conservarea urmelor săvârșirii infracțiunii sau la prinderea suspectului ori inculpatului.

61. În cursul urmăririi penale, percheziția domiciliară se autorizează de către judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face

parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, la cererea acestuia. Atunci când competența se determină după criteriul personal, se va avea în vedere calitatea făptuitorului, fiind irelevantă cea a altor persoane percheziționate (spre exemplu, a martorilor).

62. În lipsa autorizării din partea judecătorului, existența consimțământului celui percheziționat nu validează legalitatea procedurii probatoriu și nu compensează eventuale vicii ale exigenței. Dispozițiile art. 27 alin. (1) din Constituție permit pătrunderea sau rămânerea în domiciliul unei persoane cu învoirea acesteia, însă nu și cercetarea spațiului, activitate ce se circumscrie rigorilor percheziției și se dispune numai de judecător.

63. În cazul în care, în timpul percheziției, se constată că au fost transferate probe, date sau că persoanele căutate s-au ascuns în locuri învecinate, mandatul de percheziție inițial emis este valabil și pentru aceste locuri, continuarea efectuării percheziției fiind încuviințată de procuror.

64. În doctrină s-a arătat că extinderea percheziției în locuri învecinate se realizează tot sub semnul autorizării judecătorului, motivându-se că art. 158 alin. (2) lit. a) din Codul de procedură penală prevede că cererea de autorizare a percheziției domiciliare trebuie să cuprindă descrierea locului unde urmează a se efectua percheziția, iar dacă sunt suspiciuni rezonabile privind existența sau posibilitatea transferării probelor, datelor sau persoanelor căutate în locuri învecinate, descrierea acestor locuri. De asemenea, în cuprinsul încheierii de autorizare se indică „descrierea locului unde urmează a se efectua percheziția sau, dacă este cazul, și a locurilor învecinate acestuia”.

65. Analizând garanțiile prevăzute de art. 8 din Convenție, s-a apreciat că ingerințele în viața privată a persoanelor trebuie să respecte următorul standard pentru a fi justificate:

a) să fie prevăzute de lege, fiind obligatoriu ca norma care restrânge inviolabilitatea domiciliului să fie previzibilă în aplicare;

b) să garanteze accesul la un judecător competent a analiza temeiurile pentru care se dispune efectuarea percheziției într-un spațiu privat;

c) dispoziția de efectuare a percheziției să nu cuprindă termeni generali, fiind obligatorie descrierea locurilor ce urmează a fi percheziționate, a obiectelor căutate și a temeiurilor concrete care justifică restrângerea dreptului la inviolabilitatea domiciliului;

d) ingerința să fie proporțională, organelor de urmărire penală revenindu-le obligația de a realiza investigații concrete pentru a identifica locurile care urmează a fi percheziționate în vederea limitării în mod rezonabil a impactului unor astfel de măsuri asupra sferei persoanelor ce pot reclama protecția instituită de art. 8 din Convenție.

66. a) *Analizând primul criteriu, potrivit căruia orice ingerință în dreptul la viață privată trebuie să fie „prevăzută de lege”, Curtea a reținut că legislația trebuie să fie formulată suficient de clar, astfel încât să ofere oricărei persoane indicii privind circumstanțele și condițiile în care autoritățile publice sunt abilitate să recurgă la astfel de măsuri (Lavents împotriva Letoniei, pct. 135). Cerința de legalitate se referă nu numai la existența unui temei legal în dreptul intern, ci și la calitatea legii, care ar trebui să fie clară, previzibilă în ceea ce privește efectele sale și accesibilă persoanei în cauză apte și în măsură a prevedea consecințele actelor sale (Silver și alții împotriva Regatului Unit, pct. 88).*

67. Astfel, pentru a fi „prevăzută de lege”, în sensul art. 8 paragraful 2 din Convenție, norma care permite extinderea percheziției domiciliare de către procuror trebuie să fie previzibilă în aplicare, în sensul ca orice derogări de la regimul general privind competența funcțională exclusivă a judecătorului în dispunerea acestei măsuri să rezulte neîndoiește din lege, astfel încât persoanele care sunt subiecți ai restrângerii dreptului la viață privată să poată cunoaște circumstanțele și condițiile în care autoritățile publice sunt abilitate să recurgă la astfel de măsuri.

68. Potrivit art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală, în cazul în care, în timpul percheziției, se constată că au fost transferate probe, date sau că persoanele căutate s-au ascuns în locuri învecinate, mandatul de percheziție inițial este valabil, în condițiile legii, și pentru aceste locuri, continuarea efectuării percheziției fiind încuviințată de procuror.

69. Prin „loc învecinat”, în sensul prevederilor legale mai sus citate, se are în vedere un criteriu de ordin geografic, înțelegându-se un spațiu situat alături, în imediata proximitate a celui percheziționat.

70. Din analiza dispozițiile art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală, rezultă următoarele aspecte:

— în caz de transfer de probe, „mandatul de percheziție este valabil, în condițiile legii, și pentru aceste locuri” — prin urmare, percheziționarea locurilor învecinate decurge de drept din mandatul emis de judecător;

— „continuarea efectuării percheziției în această situație se încuviințează de către procuror” — așadar, nu este vorba de o nouă percheziție domiciliară, ci de cea anterioară autorizată de judecător, care doar se continuă;

— norma care reglementează acest mecanism este plasată între cea care descrie conținutul cererii de autorizare [art. 158 alin. (2) din Codul de procedură penală] și cea care indică ce trebuie să cuprindă încheierea și mandatul de percheziție [art. 158 alin. (7) din Codul de procedură penală].

71. Ipotezele în care procurorul poate încuviința continuarea percheziției într-un loc învecinat se determină prin corelarea dispozițiilor mai sus citate. Astfel, art. 158 alin. (2) lit. a) din Codul de procedură penală prevede că cererea de autorizare a percheziției domiciliare trebuie să cuprindă „descrierea locului unde urmează a se efectua percheziția, iar dacă sunt suspiciuni rezonabile privind existența sau posibilitatea transferării probelor, datelor sau persoanelor căutate în locuri învecinate, descrierea acestor locuri”. De asemenea, în cuprinsul încheierii de autorizare se va indica „descrierea locului unde urmează a se efectua percheziția sau, dacă este cazul, și a locurilor învecinate acestuia”.

72. Din cele anterior enunțate rezultă că „locurile învecinate” nu sunt cele „unde urmează a se efectua percheziția”, în sensul că procurorul nu solicită, iar judecătorul nu autorizează percheziționarea lor.

73. De altfel, este important de observat și terminologia utilizată de legiuitor în cuprinsul art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală — procurorul nu va „dispune efectuarea percheziției” în locurile învecinate (act procesual ce intră în competența exclusivă a unui judecător, potrivit Constituției), ci va „încuviința continuarea percheziției” în aceste locuri.

74. Prin efectul dispozițiilor art. 159 alin. (1) din Codul de procedură penală, comunicarea mandatului de percheziție către procuror, care ia măsuri pentru executarea acestuia, reprezintă o formă de delegare între organe judiciare cu competență funcțională diferită. Or, în temeiul art. 201 alin. (2), raportat la art. 200 alin. (2) din Codul de procedură penală, delegarea nu poate avea ca obiect încuviințarea de probatorii sau efectuarea altor acte procesuale. Astfel, **dispoziția primară de percheziționare a locurilor învecinate aparține întotdeauna judecătorului**, iar procurorul, căruia i s-a delegat punerea în executare a mandatului de percheziție, constatând necesitatea extinderii acesteia la locurile învecinate (care trebuie să se regăsească a priori în încheierea de autorizare a judecătorului și în mandat), va lua măsuri exclusiv pentru continuarea activității de efectuare a percheziției domiciliare în aceste locuri.

75. Prin urmare, posibilitatea transferului probelor are în vedere situația în care procurorul cunoaște situația premisă — preexistența probelor într-o anumită locație —, dar acționează și în baza unor indicii că, în contextul intervenției întempestive a organului judiciar, ar putea fi transferate într-un loc învecinat. Deși procurorul nu are certitudinea că bunurile vor fi transferate sau că făptuitorii se vor ascunde, riscul este unul actual, astfel că producerea acestuia se impune a fi preîntâmpinată prin uzul

următorului mecanism judiciar: nu se solicită percheziția pentru spațiul învecinat (ci pentru locul unde se află probele), însă, întrucât în mod rezonabil există posibilitatea producerii riscului transferului sau al ascunderii, acest spațiu va fi descris în cerere, astfel încât judecătorul să fie informat în prealabil asupra ipotezei continuării percheziției în acel loc, în caz de nevoie. Așadar, acesta este motivul pentru care legea impune ca descrierea locurilor învecinate să se realizeze în cuprinsul cererii pe care procurorul o adresează judecătorului de drepturi și libertăți și, totodată, și în încheierea și mandatul de percheziție domiciliară pe care judecătorul le va emite.

76. În această logică se înscriu și dispozițiile art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală. Dacă, în timpul percheziției, procurorul chiar constată că s-au transferat probe în locul învecinat celui percheziționat, ceea ce înseamnă că suspiciunea inițială se confirmă, mandatul de percheziție va fi valabil și pentru acest loc, care este de altfel indicat în cuprinsul său. Cu alte cuvinte, constatând „*realitatea din teren*”, procurorul nu face altceva decât să aprecieze asupra necesității și eficienței extinderii activității în condițiile date, încuviințând continuarea percheziției în locul învecinat precizat în mandat. Practic, se poate afirma că, în această situație, mandatul emis de judecător autorizează percheziția atât direct într-un anumit loc, cât și condiționat în locul învecinat (dacă se confirmă suspiciunea procurorului).

77. Dispozițiile art. 158 alin. (3) nu pot fi interpretate autonom, adică în afara conexiunii cu cele ale art. 158 alin. (2) lit. a) și art. 158 alin. (7) lit. f) din Codul de procedură penală. Dacă, în timpul efectuării percheziției, se constată transferul probelor într-un loc despre care nu a existat nicio suspiciune anterioară și care nici nu a fost indicat în mandat, procurorul nu are dreptul de a încuviința extinderea percheziției.

78. O altă interpretare ar duce la concluzia că art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală instituie o veritabilă ipoteză de excepție, în care percheziția domiciliară se efectuează în afara oricărei autorizări din partea judecătorului (care nici nu știe despre care spațiu este vorba, din moment ce procurorul l-a identificat abia în timpul percheziției), asupra unui loc care nu este prevăzut în mandat și numai în baza unei simple încuviințări date de procuror.

79. Interpretarea dispozițiilor art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală în sensul că extinderea percheziției domiciliare la locurile învecinate se dispune exclusiv de către procuror, în lipsa indicării și a descrierii acestor locuri în încheierea judecătorului de drepturi și libertăți, nu respectă cel dintâi criteriu prevăzut de art. 8 paragraful 2 din Convenție — ca ingerința „*să fie prevăzută de lege*”.

80. **b)** Cu privire la cel de-al doilea criteriu reținut în jurisprudența Curții, în Cauza Varga împotriva României (paragraful 73), s-a reținut că perchezițiile domiciliare respectă garanțiile prevăzute de art. 8 paragraful 2 din Convenție dacă încuviințarea acestora este supusă unui control *a priori* din partea unui judecător. În mod excepțional, o percheziție poate rămâne în limitele de proporționalitate în lipsa controlului *a priori* dacă legea internă reglementează un recurs efectiv la îndemâna persoanelor al căror domiciliu a fost percheziționat apt a declanșa un control *a posteriori* în privința temeiurilor care au determinat luarea acestei măsuri.

81. Cu toate acestea, potrivit art. 20 din Constituția României, dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile. Având în vedere că în art. 27 alin. (3) din Constituția României se prevede că emiterea mandatului de percheziție domiciliară este supusă în toate cazurile controlului *a priori* din partea unui judecător, orice eventuală soluție normativă contrară ar permite ca ingerința adusă art. 8 din Convenție să nu fie prevăzută de lege.

82. **c)** Garanțiile de proporționalitate impun ca dispoziția de efectuare a percheziției să conțină în propria-i materialitate suficiente informații cu privire la toate locurile în care se va realiza pătrunderea, fără încuviințarea celor care le folosesc, indiferent dacă perspectiva acesteia este certă sau eventuală.

83. De altfel, noțiunea de „*locuri învecinate*” privește în egală măsură o formă de proporționalitate a restrângerii dreptului la inviolabilitatea domiciliului. În actualul context normativ, procurorul are obligația de a solicita efectuarea percheziției în locurile în care probatoriul indică o probabilitate ridicată de a se găsi obiectele sau înscrisurile ridicate.

84. Pe cale de consecință, dispoziția de percheziționare a locurilor învecinate va deveni activă numai dacă necesitatea pătrunderii în perimetrul acestora capătă caracter actual în raport cu un eveniment cazual, respectiv transferul probelor sau ascunderea persoanei căutate în locurile învecinate.

85. *Per a contrario*, în lipsa realizării evenimentului, restrângerea dreptului la inviolabilitatea domiciliului nu îndeplinește condițiile de proporționalitate prevăzute în art. 8 paragraful 2 din Convenție, neexistând temei pentru percheziționarea locurilor învecinate.

86. Totodată, Convenția impune ca organele de urmărire penală să realizeze investigații prealabile concrete pentru a identifica locurile care urmează a fi percheziționate în vederea limitării în mod rezonabil a impactului unor astfel de măsuri asupra sferei persoanelor care pot reclama protecția instituită de art. 8 din Convenție. Astfel, procurorului nu îi revine sarcina de a identifica exclusiv locurile unde există cea mai înaltă probabilitate ca obiectele sau înscrisurile căutate să fie plasate în spațiu, ci și a celor care, datorită raporturilor de vecinătate în care se află cu cele dintâi, prezintă riscul de materializare a evenimentelor descrise la art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală. În alte cazuri este posibil ca tocmai lipsa efectuării aceste verificări preliminare să constituie o deficiență de anchetă care să conducă la identificarea eronată sau incompletă a locului ce se impune a fi percheziționat.

87. Astfel, aplicarea corectă a jurisprudenței Curții impune ca rezultatul anchetei să dovedească atât temeiurile pentru care se impune percheziționarea unui anumit spațiu privat, cât și temeiurile în baza cărora s-ar dovedi realizarea unui transfer de probe.

88. *Existența unui control a posteriori al încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți în cadrul procedurii de cameră preliminară* — asupra acestui aspect Curtea Constituțională s-a pronunțat în cadrul analizei ingerințelor în dreptul la viață privată prin activitatea de supraveghere tehnică. Rezumând jurisprudența Curții Constituționale, se constată că „*în materia măsurilor de supraveghere tehnică, ce constituie o ingerință în viața privată a persoanelor supuse acestor măsuri, trebuie să existe un control a posteriori încuviințării și punerii în executare a supravegherii tehnice. Astfel, persoana supusă măsurilor de supraveghere tehnică trebuie să poată exercita acest control în scopul verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru luarea măsurii, precum și a modalităților de punere în executare a mandatului de supraveghere tehnică, procedură reglementată de dispozițiile art. 142—144 din Codul de procedură penală. Din această perspectivă, controlul a posteriori în materie trebuie să se refere la analiza legalității măsurii supravegherii tehnice, indiferent dacă această verificare se realizează în cadrul procesului penal sau independent de acesta*” (Decizia nr. 244/2017). „*În acest context, Curtea constată că analiza legalității mijlocului de probă și a procedurii probatoriu prin care au fost obținute înregistrările, în cadrul sistemului prevăzut de Codul de procedură penală, se raportează la condițiile prevăzute de acest act normativ. Curtea a reținut că în cadrul procedurii de cameră preliminară se pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. În cadrul procedurii de cameră preliminară, în*

măsura în care se formulează cereri și excepții referitoare la nelegalitatea probelor obținute prin procedeul supravegherii tehnice, judecătorul investit cu soluționarea cauzei va putea verifica îndeplinirea tuturor condițiilor legale relative la procedura supravegherii tehnice” (Decizia nr. 55/2020).

89. Aceste repere jurisprudențiale sunt pe deplin aplicabile și în cazul procedurii probatorii al percheziției domiciliare, ca formă de restrângere a dreptului la viață privată. Fără echivoc, persoanele ale căror spații private au fost percheziționate au dreptul de a formula în procedura de cameră preliminară cereri și excepții având ca obiect verificarea îndeplinirii tuturor condițiilor de legalitate a acestui procedeu probatoriu.

VII. Punctul de vedere exprimat de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția judiciară

90. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în punctul de vedere transmis, în esență, a susținut că pentru ambele chestiuni de drept invocate de instanța de trimitere nu este îndeplinită condiția de admisibilitate privind legătura problemei de drept ce se solicită a fi dezlegată cu soluționarea pe fond a cauzei, din perspectiva existenței unei chestiuni de drept care să vizeze o judecată propriu-zisă a soluționării acțiunii penale a unei cauze, astfel cum prevăd dispozițiile art. 349 și următoarele din Codul de procedură penală.

91. În acest sens s-au reținut considerentele deciziilor nr. 2 din 27 ianuarie 2022 și nr. 44 din 19 septembrie 2022, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (care a făcut trimitere și la Decizia nr. 2 din 27 ianuarie 2022), în cuprinsul cărora s-a menționat existența unei jurisprudențe recente a instanței supreme de a aprecia acest criteriu de admisibilitate, în sensul că chestiunea de drept ce își poate găsi rezolvarea prin mecanismul instituit de art. 475 din Codul de procedură penală să vizeze o judecată propriu-zisă a acțiunii penale.

92. Aplicând aceste interpretări sesizării formulate de Curtea de Apel Constanța, s-a constatat că problemele de drept sunt invocate în cadrul procedurii de cameră preliminară, aflată în faza contestației, și nu privesc o judecată propriu-zisă a acțiunii penale.

93. Totodată, s-a susținut că în speță nu este îndeplinită nici condiția de admisibilitate privind legătura problemei de drept ce se solicită a fi dezlegată cu soluționarea pe fond a cauzei, din perspectiva necesității ca dezlegarea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării să fie determinantă pentru rezolvarea acțiunii penale sau a acțiunii civile în procesul penal.

94. Această condiție presupune ca respectiva chestiune de drept să vizeze, ca regulă, o problemă de drept material de care depinde soluționarea pe fond a cauzei, și doar ca excepție o problemă de drept procesual, aceasta din urmă în măsura în care soluția dată respectivei probleme de drept s-ar repercuta semnificativ asupra rezolvării fondului cauzei, astfel cum reiese din considerentele Deciziei nr. 11 din 12 septembrie 2018, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

95. Chestiunile invocate de instanța de trimitere vizează probleme de drept procesual referitoare la legalitatea administrării probatoriului și nu se repercutează semnificativ asupra modului de rezolvare a acțiunii penale, ci doar asupra eventualei excluderi a unor probe administrate în cauza penală.

96. Cu privire la prima întrebare s-a constatat că nu este îndeplinită nici condiția de admisibilitate referitoare la existența unei chestiuni de drept veritabile care să privească interpretarea unei dispoziții legale *in abstracto*, respectiv o dezlegare cu valoare de principiu.

97. Cu privire la cea de-a doua întrebare s-a apreciat că nu este întrunită condiția referitoare la existența unei veritabile chestiuni de drept care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, problema de drept neprezentând gradul de dificultate necesar care să

impună intervenția instanței supreme prin pronunțarea unei hotărâri prealabile. Astfel, în concret, din analiza doctrinei și jurisprudenței în materie s-a constatat că s-a statornicit concluzia că încheierile emise de către judecătorul de drepturi și libertăți pot fi supuse verificării sub aspectul legalității de către judecătorul de cameră preliminară.

VIII. Opinia judecătorului-raportor

98. Soluția propusă de judecătorul-raportor a fost aceea de respingere, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept invocate.

99. În esență, s-a reținut că problema a cărei dezlegare se solicită nu constituie o veritabilă și dificilă chestiune de drept, care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu din partea instanței supreme.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție — Admisibilitatea sesizării

100. Reglementând condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, legiuitorul a stabilit în art. 475 din Codul de procedură penală posibilitatea anumitor instanțe, inclusiv a curții de apel, învestite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care constată, în cursul judecării, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat încă printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

101. Ca atare, pentru a fi admisibilă o asemenea sesizare trebuie îndeplinite cumulativ mai multe cerințe, respectiv existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de articolul anterior menționat, soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării, iar problema de drept să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii.

102. Totodată, din economia dispozițiilor legale invocate reiese că admisibilitatea sesizării este condiționată, în mod esențial, de existența unei veritabile probleme de drept, care să facă necesară o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție, aceasta constituind, de fapt, premisa fundamentală ce justifică intervenția instanței supreme prin mecanismul de unificare a practicii judiciare instituit de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală.

103. În speță, se constată că este îndeplinită condiția privind existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie fiind investită cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță, și anume a unei contestații formulate împotriva încheierii pronunțate în camera preliminară, desfășurată în condițiile art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală.

104. De asemenea, chestiunea ce formează obiectul întrebării cu care a fost sesizată instanța supremă nu a primit încă o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs, așa cum rezultă din cuprinsul Adresei nr. 102/C2/696/III-5/2023 din 29 martie 2023 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

105. Cu privire la condiția existenței unei legături între chestiunea de drept supusă interpretării și soluționarea pe fond a cauzei, în doctrină s-a evidențiat că aceasta este îndeplinită ori de câte ori interdependența procedurilor specifice cauzei

influențează într-o măsură soluționarea fondului, soluția dată acțiunii penale sau civile în procesul penal.

106. Din această perspectivă se constată că legalitatea administrării probelor în faza de urmărire penală influențează soluționarea fondului, întrucât vizează chiar stabilirea mijloacelor de probă care pot fi luate în considerare pentru a pronunța o soluție cu privire la acțiunea civilă și la acțiunea penală.

107. În cauză nu este întrunită cerința referitoare la *existența unei veritabile chestiuni de drept care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu* din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, neprezentând gradul de dificultate necesar care să permită intervenția instanței supreme prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

108. În această privință se constată că, prin Decizia nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016 (ale cărei considerente au fost reluate apoi în Decizia nr. 6 din 2 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016; Decizia nr. 19 din 27 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 1 noiembrie 2016; Decizia nr. 20 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 10 iulie 2017; Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 22 ianuarie 2018; Decizia nr. 5 din 21 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 15 mai 2019; Decizia nr. 19 din 29 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 12 februarie 2020; Decizia nr. 6 din 17 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 17 iunie 2020; Decizia nr. 65 din 29 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 27 ianuarie 2022; Decizia nr. 67 din 29 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 28 ianuarie 2022), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că scopul unei asemenea „*proceduri este de a da dezlegări asupra unor probleme veritabile și dificile de drept. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție conform art. 475 din Codul de procedură penală trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții. Interpretarea urmărește cunoașterea înțeleșului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate*”.

109. „*Instanța supremă este chemată să dea o rezolvare de principiu unei chestiuni de drept cu care a fost sesizată, în interpretarea unei norme care ar fi afectată de o asemenea ambiguitate, încât nu ar permite instanței de trimitere ca, prin intermediul unor metode de interpretare a normelor juridice recunoscute în dreptul intern, să stabilească cu suficientă certitudine conținutul și sensul textelor legale ce fac obiectul întrebării prealabile*” (Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 6 din 17 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 17 iunie 2020).

110. *Per a contrario*, procedura nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială (deciziile nr. 19 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 29 iunie 2017; nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016; nr. 6 din 2 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016; nr. 20 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 10 iulie 2017 și nr. 2 din 8 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2018).

111. Examinând în aceste coordonate îndeplinirea cerinței de admisibilitate, chiar dacă dispozițiile legale care reglementează chestiunea de drept cu care a fost sesizat Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală ar putea părea neclare, jurisprudența și doctrina în materie oferă suficiente repere privind modalitatea corectă de aplicare a dispozițiilor legale în discuție, pe baza cărora instanța de trimitere ar putea să aprecieze situația concretă cu judecarea căreia a fost investită.

112. Instanța de trimitere, fără a semnală dificultăți de interpretare a dispozițiilor supuse dezlegării, urmărește de la Înalta Curte de Casație și Justiție o confirmare a soluției ce se prefigurează în cauza cu care a fost investită, și nu o dezlegare a unei probleme de drept ce impune apelarea la mecanismul de asigurare a unei practici judiciare unitare prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

113. Astfel, se constată că în dispozițiile art. 158 din Codul de procedură penală sunt clar definite opțiunile cu privire la autorizarea unei percheziții domiciliare.

114. În faza de urmărire penală, percheziția se dispune exclusiv la cererea procurorului, ce trebuie să conțină descrierea locului unde urmează a se efectua percheziția, iar dacă sunt suspiciuni rezonabile privind existența sau posibilitatea transferării probelor, datelor sau persoanelor căutate în locuri învecinate, descrierea acestor locuri.

115. În consecință, dacă la momentul formulării cererii procurorul este în posesia unor informații ce permit conturarea suspiciunii rezonabile privind riscul de transfer al probelor din locul supus percheziției în locuri învecinate, atunci descrierea respectivelor locuri este obligatorie în cuprinsul cererii.

116. În această ipoteză este logic ca încheierea și mandatul de percheziție să conțină referințe atât la locul inițial supus percheziției, cât și la locurile învecinate, cu privire la care există riscul transferării probelor. Această interpretare este una literală și sistematică a textului legal și nu poate fi considerată o veritabilă problemă de drept.

117. Din acest motiv, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală constată că dispozițiile legale sunt suficiente de clare în sensul că nu este necesar ca în mandatul de percheziție domiciliară să fie indicate locurile învecinate câtă vreme la momentul formulării solicitării de către procuror (în vederea emiterii de către judecătorul de drepturi și libertăți a mandatului) nu exista o asemenea suspiciune privind posibilitatea de transfer al bunurilor, datelor sau persoanelor.

118. În ceea ce privește *cel de-al doilea aspect al chestiunii de drept* ce face obiectul sesizării, cu referire la *posibilitatea de a fi supuse verificării de legalitate, în procedura de cameră preliminară, eventualele neregularități ale încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției*, se constată că nu este o veritabilă chestiune de drept necesar a fi lămurită, întrucât în procedura de cameră preliminară este analizată legalitatea tuturor actelor întocmite și a probelor administrate în faza de urmărire penală.

119. Deși actul prin care se încuviințează percheziția domiciliară este o încheiere a judecătorului de drepturi și libertăți (și nu a organelor de urmărire penală), verificarea în procedura de cameră preliminară inclusiv a acestei încheieri nu contravine legii, ci, dimpotrivă, asigură realizarea obiectului camerei preliminare așa cum prevăd dispozițiile art. 342 din Codul de procedură penală.

120. În sensul în care judecătorul de cameră preliminară se va putea apleca și asupra încheierilor judecătorului de drepturi și libertăți din faza de urmărire penală sunt și considerentele Deciziei Curții Constituționale a României nr. 244/2017 — decizie care a pornit de la măsurile de supraveghere tehnică, constatându-se că persoana care are calitatea de inculpat poate să conteste legalitatea măsurii de supraveghere tehnică încuviințate de către judecătorul de drepturi și libertăți în cadrul procedurii de cameră preliminară (paragraful 66).

121. De asemenea, Curtea Constituțională a statuat în Decizia nr. 126/2017 (paragraful 23), că „în ipoteza examinării, în procedura de cameră preliminară a legalității încheierilor judecătorești de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară va constata eventualele cazuri de nulitate și va exclude probele administrate cu autorizarea sau confirmarea nelegală a judecătorești de drepturi și libertăți, doar analizând

aspectele de legalitate și fără să transforme camera preliminară într-o cale de atac”.

122. Prin urmare, în acest context jurisprudențial și doctrinar, verificarea legalității încheierii judecătorești de drepturi și libertăți în procedura camerei preliminare nu generează existența unei veritabile chestiuni de drept.

123. În consecință, raportat la toate argumentele expuse anterior, se constată că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate reglementate de art. 475 din Codul de procedură penală constând în existența unei veritabile probleme de drept care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, motiv pentru care, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală, sesizarea este inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„1. Aplicarea dispozițiilor art. 158 alin. (3) din Codul de procedură penală (cu referire la abilitarea procurorului de a încuviința continuarea efectuării percheziției în locurile învecinate celui cu privire la care judecătorul de drepturi și libertăți a autorizat efectuarea percheziției) este sau nu este condiționată de către descrierea acestor locuri învecinate în conținutul încheierii prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției, respectiv în cuprinsul mandatului de percheziție, raportat la prevederile art. 158 alin. (7) lit. f) din Codul de procedură penală?

2. Pot sau nu pot fi supuse verificării de legalitate, în procedura de cameră preliminară având de soluționat legalitatea administrării probelor, eventualele neregularități ale încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-a încuviințat efectuarea percheziției?”.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 15 mai 2023.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **ANDREI CLAUDIU RUS**

Magistrat-asistent,
Adina Andreea Ciuhan Teodoru

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

